

LA VOZ DE GALICIA, 30-8-08

Crónica | Lembranzas vilalbesas

A festa que xorde no maxín coa lembranza de dúas cancións

A música permite imaxinar as sensacións dunha xira, que ten un gran reflexo na xuntanza vilalbesa da terceira idade e que tamén compartían rapaces de Vilalba hai décadas

XULIO XIZ

VILALBA

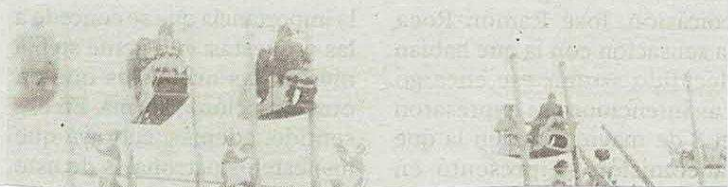
No meu maxín musical, forxado nos longos anos de radio, dúas cancións dan voltas cando penso na Xira. Por deformación profesional, en lugar de citas literarias xórdense cancións. Unha delas, de Xil Ríos, que co *Xirarei* leva camiñado polos vieiros da música galega alomenos tres décadas. A outra, *Il mondo*, conta que «o mundo xira/ no seu espazo infinito/ con amores que comezan/ con amores que rematan/ coas penas e ledicias doutra xente coma min.»

En tempos, xira significaría desprazamento, pequena viaxe para que os urbanitas convivisen por unhas horas co rural, cercano no espazo, lonxano a cotío. Hoxe dicimos xira e concebimos —como en *Il mondo*— a imaxe de danza interminable, volta sobre un pé, ledicia por inmersión nunha *natureza* formada por milleiros de persoas que se sinten no rural por ter árbores e río á súa beira.

ARQUIVO DO IESCHA

O grupo Brisas do Rañego, nun pasarrúas pola vila hai décadas

LA VOZ DE GALICIA, 30-8-08

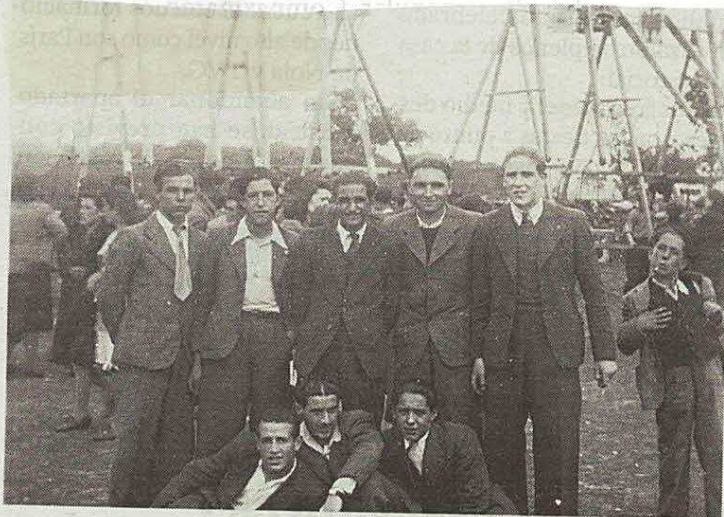
Descoñecemento

Teño que recoñecer que nunca fun á Xira que se celebra polo San Ramón desde tempo inmemorial. Sabía dela, porque a Xira era elemento imprescindible no programa que se publicaba nos vellos folletos de antano, e seguiu sendo sempre moi importante nas festas vilalbesas. Agora, xa non cun día senón con dous, coa xira popular e a da terceira idade. Hoxe dicimos Xira, e dicimos festa. E se dicimos Xira da terceira idade, falamos de danza sen deixar de xirar co mesmo pé.

Esta dos vellos xuntou este ano doce mil persoas ás que arengou Quintana, que veu actuar á Magdalena diante dun público numeroso e entregado ó que só lle faltaba entoar o de *Qué buenos son* por levalos a tan leda excursión. Non apreciei que houbera misa campestre, elemento que poñería a guinda dun completo programa para unha festa que responde de xeito especial ó seu nome.

A Quintana, halle costar unha bronca cos seus socios de goberno, pero que lle quiten o bailado. Porque ós seus socios non lle gusta que, despois de ter criticado duramente ó noso paisano, patriarca político, use agora os mesmos lugares, as mesmas xentes, as mesmas festas.

Está ben, e barro para a casa, que alguén se acorde da terceira idade para facer festa,

Un grupo na festa, e ao fondo, lanchas voadoras

xa que se a vellez chega no momento da xubilación, a min quédanme pouco máis de tres anos para poder convertirme en festexeiro.

E se todo esto lle sale ben a Quintana e recunca, vou poder xirar ás súas ordes nalgunha destas celebracións nesa época dourada na que non se teñen maiores aspiracións nin preocupación que deixarse querer polo gobernante de turno.

Viaxes

Esto de xirar recórdame aquelas excursións —xiras— que na primavera se organizaban na antiga Academia Santa María. Eu fun organizador no curso 1963-64, en que cun inmenso autocar cheo de alumnos, pais e profesores, viaxamos a San-

tiago e desde alí, pola costa, ata Santa Trega en aguerrida expedición.

Capitaneaba a comitiva Don Adolfo, Párroco e Director da Academia, e con el ó fronte invadimos a base americana de observación situada na punta da Estaca de Vares, onde os sorprendidos estadounidenses non sabían que facer con aquela turba vilalbesa, variopinta expedición que os derrotou á primeira embestida.

Dous alumnos organizabamos todo. A Academia daba o Visto e Prace, e a viaxar nunha xira turístico-cultural que lembráramos sempre. Aqueles adolescentes estamos a punto de entrar na terceira idade. Cando todo esto xire un pouco máis, xa poderemos ir de Xira.